फालेलुङ गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्डः (२) संख्याः (९) मितिः २०७५।०३।२९

भाग-१

फालेलुङ गाउँपालिका

फालेलुङ गाउँपालिका आर्थिक ऐन २०७५

फालेलुङ गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको ऐन

प्रस्तावना :

फालेलुङ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष ०७५।०७६ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने , छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनीक व्यवस्था गर्न बाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २२८ को उपधारा (२) बमोजिम फालेलुङ गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम आर्थिक ऐन २०७५ रहेको छ ।

(२) यो ऐन २०७५ साल श्रावण १ गते बाट फालेलुङ गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।

२. भूमी कर (मालपोत) : गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका जग्गामा त्यस्तो जग्गाको उपभोगका आधारमा **अनुसूची (१)** बमोजिम भूमि कर (मालपोत) लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

३. धुरि कर : फालेलुङ गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका सम्पुर्ण घर धुरीहरुमा **अनुसूची (२)** बमोजिम धुरि कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

४. व्यवसाय कर : गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवा मा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा **अनुसूची (३)** बमोजिम व्यवसाय कर लगाइनेछ ।

५. कवाडी तथा जिवजन्तु कर : गाउँपालिका क्षेत्र भित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, बनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु बाहेकका अन्य मृत वा मारिएको जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायीक कारोवार गरेवापत **अनुसूची (४)** बमोजिम कवाडी तथा जिवजन्तु कर लगाइ असुल उपर गरिनेछ ।

६. बहाल बिटौरी कर : गाउँपालिका क्षेत्र भित्र आफुले निर्माण, रेखदेख वा संचालन गरेका हाट बजार, पसल वा सरकारी जग्गा मा **अनुसूची (५)** बमोजिम बहाल विटौरी कर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ ।

७. सेवा शुल्क , दस्तुर : गाउँपालिकाले उपलव्ध गराउने सेवा सुविधा, दर्ता , प्रशासनीक कार्य, मेलमिलाप तथा मध्यस्थता लगायतका सेवामा **अनुसूची (६)** बमोजिम सेवा शुल्क, दस्तुर लगाइने र असुल उपर गरिनेछ । त्यसैगरि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ (प) तथा दफा ११ को उपदफा ४ (घ) बमोजिम **अनुसूची (८)** मा उल्लेख भएका प्राकृतिक श्रोत साधन आदिको उपयोगमा **अनुसूची (९)** बमोजिम प्रदेश आर्थिक ऐनको अधिनमा रही कर संकलन गरि ६० प्रतिशत गाउँपालिकाको सञ्चित कोषमा र ४० प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गर्ने गरी सेवा शुल्क तथा दस्तुर लगाइ असुल उपर गरिनेछ ।

८. विज्ञापन कर : प्रदेश आर्थिक ऐन बमोजिम प्रचार सामग्री राखे बापत **अनुसूची –७** बमोजिम कर लगाई असुल उपर गरिनेछ र प्रदेश आर्थिक ऐन बमोजिम ६० प्रतिशत गाउँपालिकामा र ४० प्रतिशत प्रदेश सञ्चित कोषमा जम्मा गरिनेछ ।

९. कर छुट : यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरुलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन । कर छुट दिने र असुल उपर गर्नु पर्ने कर असुल उपर नगरी सेवा प्रवाह गर्ने, र आन्तरिक राजश्व हिनामिना गर्ने पदाधिकारीलाई सो कार्य प्रमाणित भएमा हिनामिना भएको रकम, असुल उपर नभएको रकमको पाँच गुणा जरिवाना लगाइनेछ । र सो रकम निजको तलव वा सेवा सुविधाबाट कट्टा गरिनेछ ।

१०. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि : कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धी कार्यविधि कार्यपालिकाले तोके अनुसार हुनेछ ।

११. खारेजी : मिति ०७४।०५।२७ गते गाउँसभाबाट पारित आर्थिक ऐन २०७५ खारेज गरिएको छ ।

१२. बाधा अडकाउ फुकाउ : यस ऐनमा नभएको कुनै शिर्षकमा कर लगाउन उपयुक्त भइ तत्काल गाउँसभाबाट निर्णय गर्न असहज हुने भए कार्यपालिकाले निर्णय गरि कर संकलन गर्नेछ र सोको अनुमोदन गाउँसभाले बैठक बसेको समयमा गर्नुपर्नेछ ।

अनुसूची–१
भुमी कर (मालपोत)

क्र.सं.	जग्गाको प्रकृति	निर्धारित कर
१	पाखा बारी	रु ३ प्रति रोपनी
२	सिम	रु ३ प्रति रोपनी
३	दोयम	रु ३ प्रति रोपनी
४	अव्वल	रु ४ प्रति रोपनी
५	अलैंची खेति	रु ५ प्रति रोपनी
६	चिया खेति	रु ५ प्रति रोपनी

अनुसूची –२
धुरि कर

क्र.सं.	घरको प्रकृति	निर्धारित कर
१	आर.सि.सि. घर प्रति तला	रु २००
२	जस्ताले छाएको पक्कि	रु १००
३	अन्य कच्चि	रु ५०

अनुसूची–३
व्यवसाय कर

क्र.सं.	विवरण	निर्धारित कर
१	व्यवसाय कर	व्यवसाय दर्ता शुल्कको ५० प्रतिशत बार्षिक रुपमा नविकरण शुल्क लिइनेछ ।

अनुसूची–४
कवाडी तथा जिवजन्तु कर

क्र.सं.	विवरण	निर्धारित कर
१	कवाडी तथा जिवजन्तु	प्रति के.जि. ५० पैसा

अनुसूची–५
बहाल विटौरी कर

क.सं.	विवरण	निर्धारित कर
१	बहाल विटौरी कर	प्रतिस्पर्धाका आधारमा निर्धारण गर्ने

अनुसूची–६
सेवाशुल्क, दस्तुर

क.सं.	विवरण	निर्धारित शुल्क
१	**व्यवसाय दर्ता शुल्क**	
	मदिरा पसल , चुरोट विडी तथा सुर्तिजन्य	४०००
	औषधि पसल	१५००
	हल्का पेय पदार्थ	५००
	सुनचाँदी पसल	१५००
	माछा मासु फलफुल तरकारी तथा एग्रोभेट पसल	१०००
	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	५००
	कस्मेटिक तथा उपहार पसल	५००
	सिलाई कटाइ पसल	२०००
	मोटर पार्टस	१०००
	कपडा , जुत्ता, चप्पल , व्याग आदिको फेन्सी पसल	२५००
	इलेक्ट्रोनिक्स पसल	१०००
	पेट्रोलियम पदार्थ विक्रि केन्द्र	५००
	हार्डवेयर मेशिनरी	२०००
	किराना पसल	१५००
	भाँडा पसल	१५००
	व्यटि पार्लर	१५००
	चिया नास्ता पसल	५००
	उत्पादन मुलक उद्योग सवै प्रकारका	२०००
	होटल व्यवसाय	१५००
	कुटानी पिसानी उद्योग	१०००
	एक भन्दा बढी प्रकारका सामग्री बेचविखन गर्ने पसल	५०००
	दुग्ध उत्पादन विक्रि केन्द्र	१०००
	सैलुन	५००

२	**पञ्जिकरण दर्ता**	**३५ दिन भित्र भए निःशुल्क अन्यथा २००**
३	सामाजिक संघ संस्था दर्ता	१०००।
४	गैर सरकारी संघ संस्था दर्ता	३०००
५	अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संघ संस्था दर्ता	५०००
६	उजुरी दर्ता तथा मुद्धा दस्तुर	५००
७	चौरी गोठ सञ्चालन अनुमति दस्तुर	३०००
८	गाइ तथा भैंसी गोठ सञ्चालन दस्तुर	१५००
९	बाखा तथा भेडी गोठ सञ्चालन दस्तुर	१०००
१०	घर पालुवा गाइ भैंसि तथा गोरु सिका निकासी दस्तुर	प्रति गोटा रु ५०
११	घर पालुवा बाखा तथा भेडी सिमा निकासी दस्तुर	प्रति गोटा रु १०
१२	घ बर्ग निर्माण व्यवसायी इजाजत पत्र दस्तुर	रु १५०००।
१३	घ वर्ग निर्माण व्यवसायी नविकरण दस्तुर	५०००।
१४	घ बर्ग निर्माण व्यवसायी इजाजतपत्र प्रतिलिपि दस्तुर	२०००
१५	१०० सि.सि. सम्मको ठुला मेसिनरी तथा उपकरण सञ्चालन दस्तुर	५०००।
१६	१०१ देखि २०० सि.सि. सम्मको ठुला मेसिनरी तथा उपकरण सञ्चालन दस्तुर	७५००।
१७	२०१ सि.सि. भन्दा माथिको ठुला मेशिनरी तथा उपकरण सञ्चालन दस्तुर	१००००।
१८	जन्म / मृत्यु प्रमाणित दस्तुर	२००
१९	जीवित सँग नाता प्रमाणित	२००
२०	मृतक सँग नाता प्रमाणित	२००
२१	विवाहित तथा अविवाहित प्रमाणित	२००
२२	एकासगोल परिवार प्रमाणित	२००
२३	कागज वा मन्जुरिनामा प्रमाणित	२००
२४	संरक्षण प्रमाणित गर्ने	२००
२५	हकवाला र हकदार प्रमाणित	२००
२६	जग्गा / सम्पत्ति मुल्याङ्कन सिफारित तथा प्रमाणित गर्ने	५ लाख भन्दा कम भए रु. ५०० अन्यथा रु. १०००।
२७	विपन्नता प्रमाणित	निः शुल्क
२८	सम्पन्नता प्रमाणित	रु १०००
२९	आर.सि.सि घर निर्माण सम्पन्न प्रमाणित	रु १५००
३०	जस्ताले छाएको घर निर्माण सम्पन्न प्रमाणित	रु ५००
३१	अन्य कच्चि घर निर्माण सम्पन्न प्रमाणित	रु २००
३२	दलित अल्पसङ्ख्यक तथा जनजाति प्रमाणित	रु २००
३३	चारकिल्ला प्रमाणित	रु ३००
३४	बार्षिक आय प्रमाणित	जम्मा आयको ०.५ प्रतिशत
३५	ज्येष्ठ नागरिक/एकल महिला प्रमाणित	निःशुल्क

३६	बसाँइ सराई / सम्बन्ध विच्छेद प्रमाणित	रु ५००
३७	उल्लिखित भन्दाका अन्य प्रमाणित सम्बन्धि कार्य	रु ५००
३८	बंशज नागरिकता सिफारिस	रु २००
३९	अंगिकृत नागरिकता सिफारिस	रु ७००
४०	नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस	रु ५००
४१	नागरिकता संशोधन सिफारिस	रु २००
४२	बहालकरको लेखाजोखा सिफारिस	रु २००
४३	व्यापार व्यवसाय बन्द भएको /सञ्चालन नभएको सिफारिस	रु २००
४४	मिलापत्र कागज गराउने निवेदन दर्ता गर्न सिफारिस गर्ने	रु २००
४५	सःशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	रु ५००
४६	निःशुल्क स्वास्थ्य उपचार सिफारिस	निःशुल्क
४७	पुर्जामा जग्गा कायम गर्न सिफारिस	रु ५००
४८	नाम, थर जन्म मिति संशोधनका लागि सिफारिस	रु २००
४९	दुवै नाम वा थर गरेको व्यक्ति एकै हो भनि सिफारिस	रु २००
५०	जग्गा धनि पुर्जा हराएको सिफारिस	रु २००
५१	कित्ताकाट गर्न सिफारिस	रु २००
५२	व्यक्तिगत संरक्षण सिफारिस गर्ने	रु २००
५३	संस्थागत संरक्षण सिफारिस गर्ने	रु ५००
५४	जग्गा नामसारी गर्न सिफारिस गर्ने **महिलाको नाममा भए २५ प्रतिशत छुट**	रु १०००
५५	जग्गाको हक सम्बन्धमा सिफारिस	रु २००
५६	सर्जमिन सिफारिस गर्ने	रु २००
५७	उद्योग ठाँउसारी गर्ने सिफारिस	रु १०००
५८	जीवित रहेको सिफारिस गर्ने	रु ५००
५९	संस्थागत विद्यालय कक्षा थप गर्ने सिफारिस गर्ने	२५००
६०	सामुदायिक विद्यालयको कक्षा थप गर्ने सिफारिस गर्ने	रु १०००
६१	संस्थागत विद्यालय खोल्ने सिफारिस	रु १००००
६२	सामुदायिक विद्यालय खोल्ने सिफारिस	रु १०००
६३	आधारभुत तह अन्तर स्थानीय तह शिक्षक सरुवा सिफारिस	रु १०००
६४	माध्यमिक तह अन्तर स्थानीय तह शिक्षक सरुवा सिफारिस	१५००
६५	आधारभुत करार शिक्षक म्याद थप सिफारिस	५००
६६	माध्यमिक तह करार शिक्षक म्याद गप सिफारिस	१०००
६७	पालन पोषणका लागि सिफारिस गर्ने	निःशुल्क
६८	धारा तथा विद्युत जडानका लागि सिफारिस (महिलाको नाममा २५ प्रतिशत छुट)	२००
६९	सामुदायिक विद्यालय नाम/ठाउँसारी सिफारिस	रु १०००
७०	संस्थागत विद्यालय नाम/ठाउँसारी सिफारिस	रु १५००

७१	नेपालमा सेवारत व्यक्तिको पेन्सन पट्टा सम्बन्धि सिफारिस	५००
७२	भारतमा सेवारत व्यक्तिको पेन्सन पट्टा सम्बन्धि सिफारिस	रु १०००
७३	नेपाल र भारत बाहेकका मुलुकमा कार्यरत व्यक्तिको पेन्सन पट्टा सम्बन्धि सिफारिस	रु १५००
७४	दलित अल्पसङ्ख्यक तथा जनजाति सिफारिस	रु २००
७५	घर कायम सिफारिस	रु २००
७६	विपन्न असहाय छात्रबृत्ति सिफारिस	निःशुल्क
७७	छात्रबृत्ति सिफारिस	रु २००
७८	अपाँगता भएको सिफारिस	निःशुल्क
७९	अस्थायी/स्थायी बसोबार सिफारस	रु २००
८०	कोर्ट फि मिनाहा सिफारिस	निःशुल्क
८१	नाबालक परिचय पत्र सिफारिस	रु २००
८२	संस्था दर्ता सिफारिस	रु १०००
८३	गैर सरकारी संस्था दर्ता सिफारिस	रु ३०००
८४	अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था दर्ता सिफारिस	रु ५०००
८५	नेपाल सरकारको नाममा बाटो कायम सिफारिस	रु ५००
८६	कोठा खोल्ने कार्यमा रोहवर बस्ने सिफारिस	रु २००
८७	जग्गा धनि पुर्जा हराएको सिफारिस	रु २००
८८	जग्गा धितो मुल्याङ्कन सिफारिसि	मूल्याङ्कन रकमको ०.५ प्रतिशत
८९	अपुताली सिफारिस	रु १५००
९०	आर.सि.सि घर नक्सा पास दस्तुर	रु २०००
९१	जस्ताले छाएको पक्कि घर नक्सा पास दस्तुर	रु १०००
९२	अन्य कच्चि घर नक्सा पास दस्तुर	रु ५००
९३	निजी रुख कटान सिफारिस (सिफारिस दस्तुर बाहेक प्रति रुख रु ५०)	रु ५००
९४	कृषि समुह दर्ता सिफारिस	रु १०००
९५	पशु समुह दर्ता सिफारिस	रु १०००
९६	सहकारी दर्ता सिफारिस	रु २०००।
९७	माथि उल्लिखित बाहेकका अन्य सिफारिस का लागि	रु ५००।
९८	नँया घर कायम तथा छुटानामा प्रमाणित	रु २००
९९	कृषि तथा पशु समुह नविकरण सिफारिस	रु ५००।
१००	सहकारी नविकरण सिफारिस	रु १०००।
१०१	संस्था नविकरण सिफारिस	रु दर्ता शुल्कको ५० प्रतिशत
१०२	बाल क्लव सूचीकृत सिफारिस	निःशुल्क
१०३	संचालन अनुमति दिएका माथि उल्लिखित बाहेकका अन्य संस्था तथा समुह नविकरण	दर्ता तथा संचालन अनुमति शुल्कको ५० प्रतिशत
१०४	रुख कटान मेसिन सञ्चालन अनुमति दस्तुर	रु १०००।

अनुसूची–७
विज्ञापन कर

क्र.सं.	विवरण	निर्धारित कर
१	पर्खाल वा भित्तामा पोतिएको	रु १००
२	सार्वजनिक स्थलमा साइनबोर्ड राखिएको	रु १००
३	पोल वा व्यानर राखिएको	रु १००
४	सवारी साधनमा विज्ञापन गरिए	रु १००

अनुसूची–८
ऐनको दफा (८) संग सम्बन्धित
प्राकृतिक श्रोत साधन

क्र.सं.	विवरण
१	ढुङ्गा
२	गिटि, रोडा , ग्राभेल, चुनढुङ्गा
३	बालुवा
४	माटो (भरौटे र बलौटे)

अनुसूची–९
प्राकृतिक श्रोत साधनको उपयोग दस्तुर

क्र.सं	विवरण	इकाइ	दर
१	स्विकृत क्षेत्र भित्रको ढुङ्गा विक्रि तथा उपयोग शुल्क	प्रति क्यु. फिट	३
२	स्विकृत क्षेत्र भित्रको गिटि, रोडा,ग्राभेल तथा चुनढुङ्गा उपयोग तथा विक्रि शुल्क	प्रति क्यु. फिट	३
३	स्विकृत क्षेत्र भित्रको बालुवा विक्रि तथा उपयोग शुल्क	प्रति क्यु. फिट	२.५
४	स्विकृत क्षेत्र भित्रको माटो विक्रि तथा उपयोग शुल्क	प्रति क्यु. फिट	१.२५

आज्ञाले
मौसम ढुङ्गेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत